

Indikace léčebného konopí

Josef Trnka

MOJIP+LB, Nemocnice Sokolov

Malé zamyšlení ...

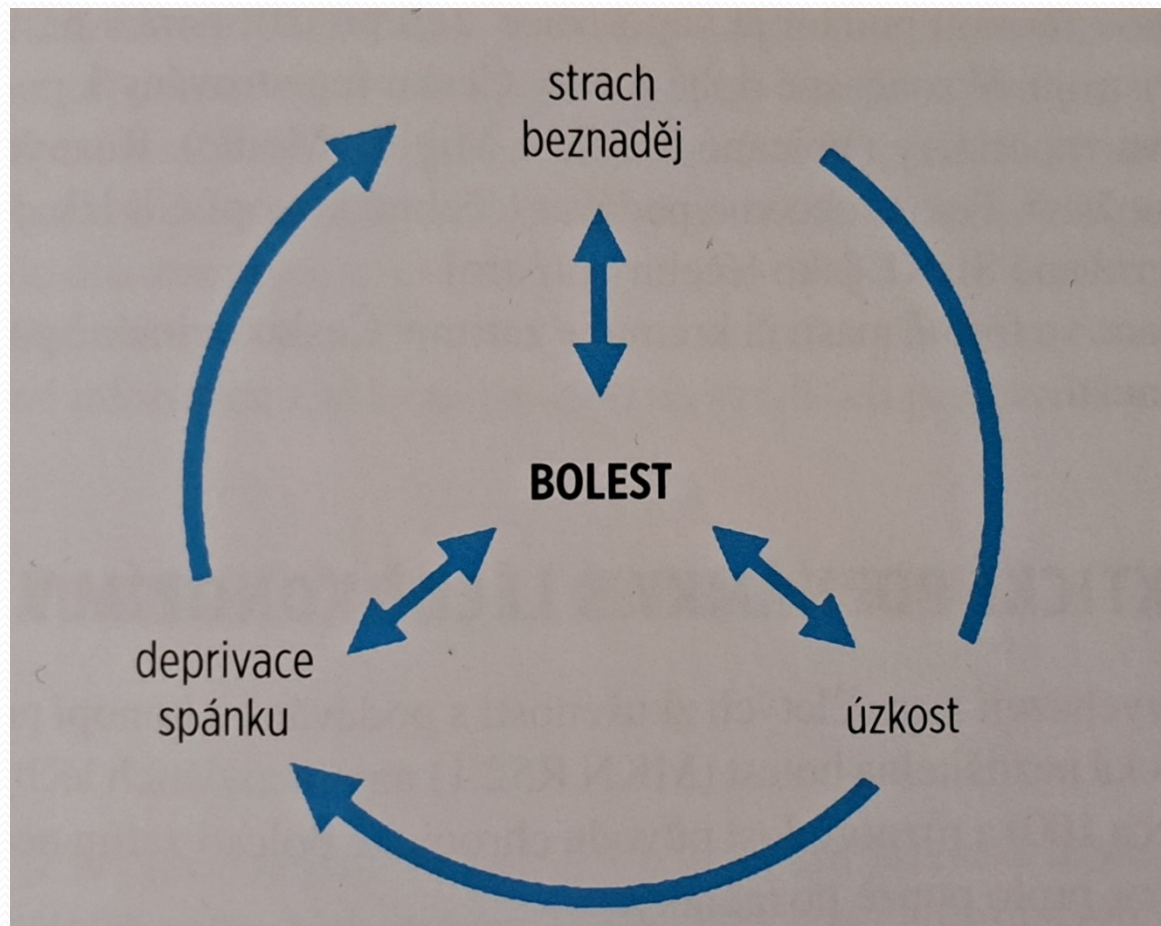
- Co znamená úspěšně léčit bolest? Dosažení co největší úlevy od bolesti s co nejmenšími NÚ?
- Kdy je léčba úspěšná? Co je dostatečnou úlevou pro pacienta ... co pro jeho blízké ... a co pro ošetřujícího lékaře?
- Je dostačující zmírnit u pacienta fyzickou bolest? Nebo je rozhodující zlepšená kvalita života? A kde je v tom všem snažení úsměv? Duševní pohoda?

Chronická bolest

Konceptuální model bolesti (Loeser, 1982)

4. BOLESTIVÉ CHOVÁNÍ behaviorální složka
3. UTRPENÍ afektivní složka
2. BOLEST senzorická složka
1. NOCICEPCE somatická složka

Hakl et al., 2013

Endokanabinoidní systém se spolupodílí na extrémně vysokém počtu fyziologických procesů ...

- učení a pohyb
- hospodaření buněk s energií
- chuť k jídlu a zažívání
- kardiovaskulární a imunologické děje
- ovlivňuje reakci na strach, bolest a stres („pufrovací systém“)
- hospodaření s energií, zejména při tvorbě zásobních látek (narušení rovnováhy → epidemie obezity?)
- **CECD (clinical endocannabinoid deficiency)** je patrný při patologických stavech jako je *migréna, fibromyalgie, dráždivý tračník, roztroušená skleróza a Parkinsonova nemoc.*

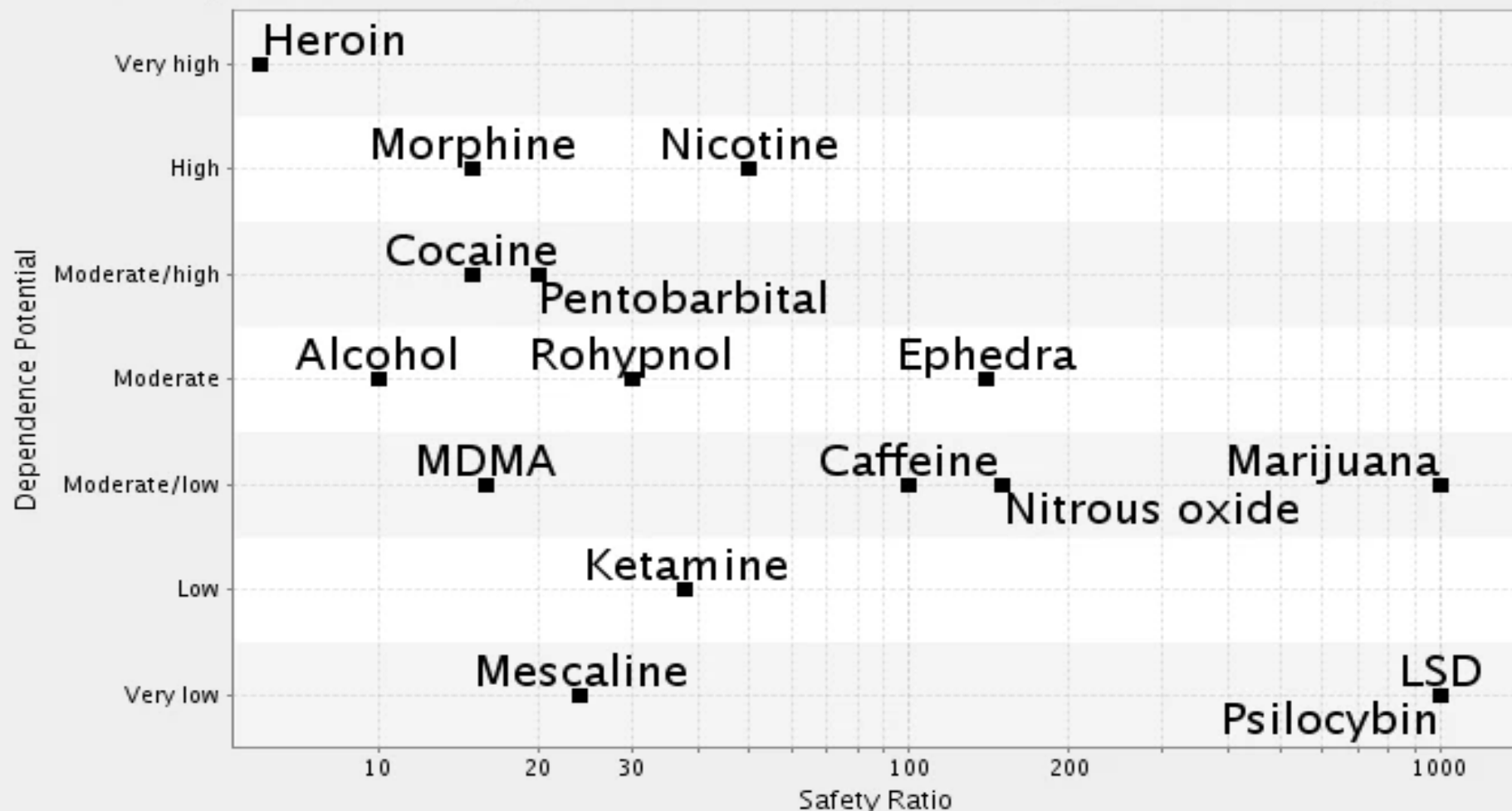
charakteristické skupiny pacientů s chronickou bolestí indikované k CNB

- pacienti se zájmem o konopnou léčbu, kteří nemají dobrý vztah k syntetickým léčivům
- pacienti s málo účinnou standardní terapií
- pacienti s vysokými dávkami analgetik, často sporně fungujícími, které provází již významné vedlejší účinky
- pacienti s nízkou compliance ke klasické analgetické terapii -
nesnášenlivost nabízené medikace

- onemocnění, kdy nelze klasická analgetika podat v adekvátní dávce pro vysoké riziko komplikací (např. zánětlivé střevní choroby)

+++ minimální riziko vzniku syndromu z odnětí +++

Safety Ratio and Dependence Potential of Psychoactive Drugs

Další indikace léčebného konopí

- Léčba spastických stavů a epilepsie
- Léčba zvracení a ovlivnění chuti k jídlu
- Lokální léčba dermatóz

- Jaký typ bolesti dle patofyziologické klasifikace je k léčbě vhodný?
 - * Nociplastická bolest
 - * Neuropatická bolest
 - * Atypická bolest Každá bolest?

The pain pathway: endogenous cannabinoid receptors

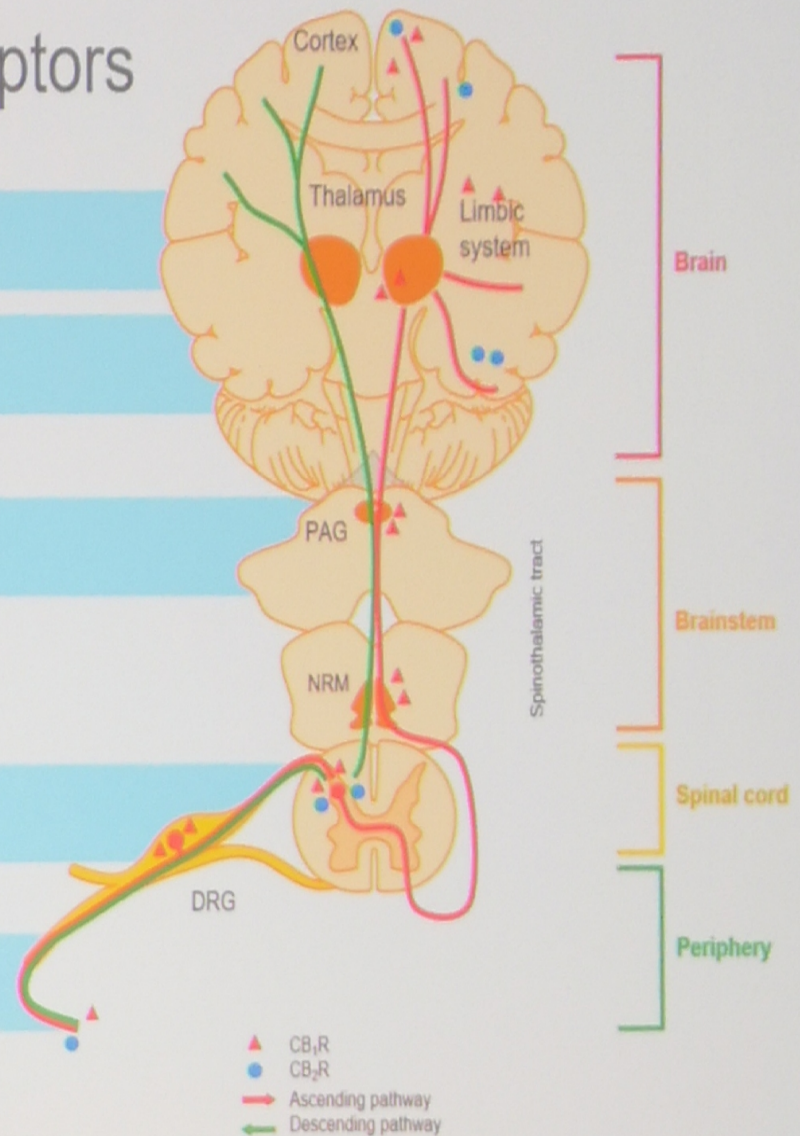
Modification of emotional and cognitive manifestations

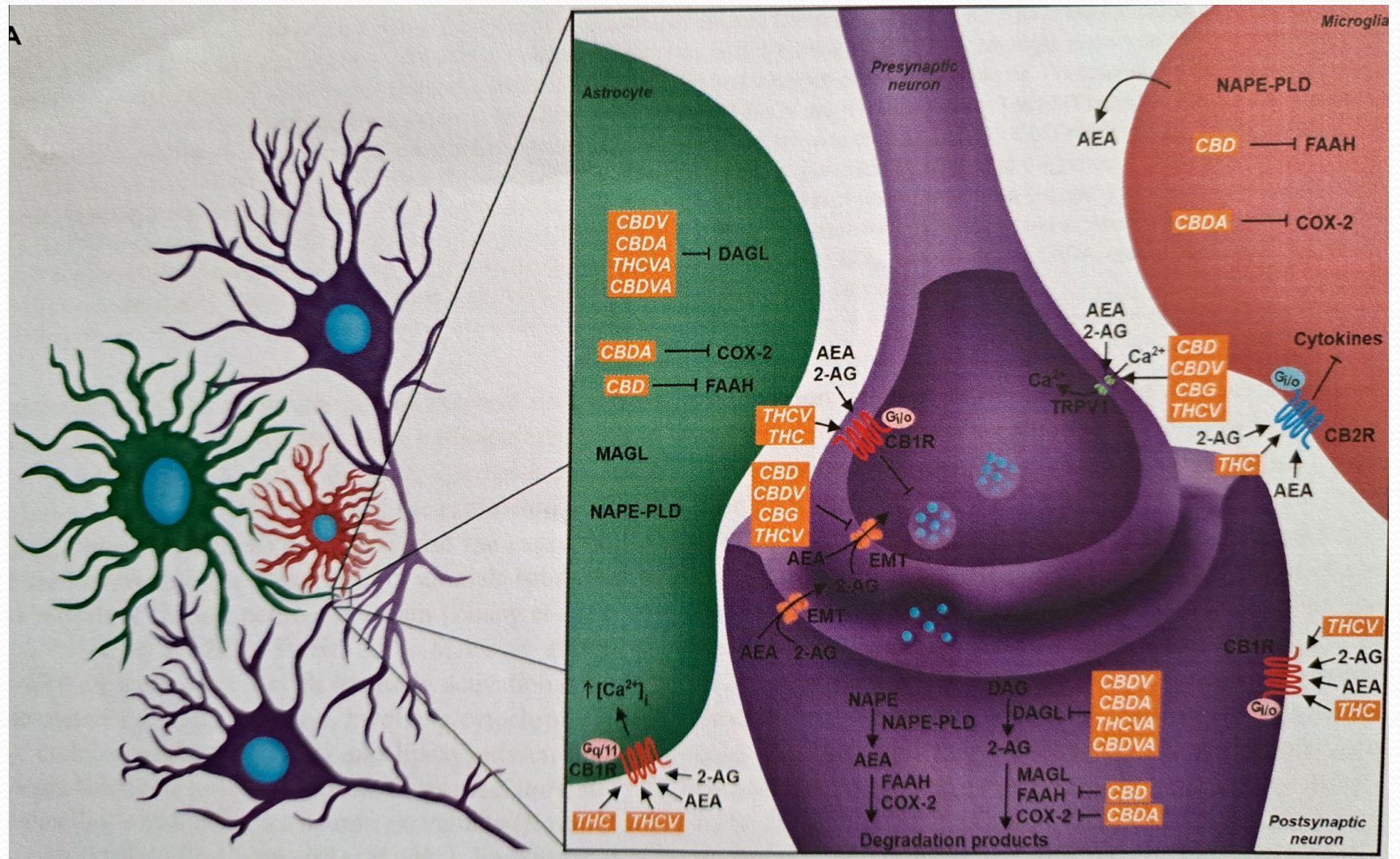
Inhibition of ascending nociceptive transmission

Activation of descending inhibitory pathways

Inhibition of neuronal sensitization

Inhibition of nociceptive transmission in first order neurons

Syst Rev. 2020 Jul 28;

Medical cannabis for the reduction of opioid dosage in the treatment of non-cancer chronic pain: a systematic review

Babasola O Okusanya, Ibitola O Asaolu et al.

- Systematická review ze 4 databází (Ovid (Medline), Psyc-INFO, PubMed, web of science and grey literature) do 31.10.2019
- 9 studií s celkem 7222 pacienty – **64-75% redukce dávky opioidů.**
- 1 studie uvádí mírný pokles počtu hospitalizací a snížení počtu návštěv v ordinaci

X

... všechny studie s vysokým rizikem zkreslení, chyby v metodice ... nelze učinit závěr, není známá optimální dávka CNB ... další studie jsou nezbytné ...

Pain Med. 2021 Mar 18

Cannabis Significantly Reduces the Use of Prescription Opioids and Improves Quality of Life in Authorized Patients: Results of a Large Prospective Study

Philippe Lucas , Susan Boyd , M-J Milloy , Zach Walsh

- Velká 6 měsíců trvající prospektivní studie, 21 center v Kanadě, 1145 pacientů
- Výsledky: * pokles uživatelů opioidů z 28% na 11%
 - * pokles dávky opioidů z 152 mg MME na 32,2mg (milligram morphine equivalent)
 - * 78% redukce střední dávky opioidů
 - * obdobná redukce dávky u dalších preparátů preskribovaných pro bolest ...
 - * statisticky významné zlepšení kvality života

závěr: užívání CNB proti bolesti a následný pokles užívání opioidů může hrát významnou roli v redukci „krize z nadužívání opioidů“

BMJ Open. 2021 Jul 28

Opioid-sparing effects of medical cannabis or cannabinoids for chronic pain: a systematic review and meta-analysis of randomised and observational studies

[Atefeh Noori](#) , [Anna Miroshnychenko](#) , [Yaadwinder Shergill](#) et al

- *Analýza 5 randomizovaných a 12 observačních studií*

Randomizované studie: * Velmi malá redukce spotřeby opioidů -> -3,4mg MME (milligram morphine equivalent)

- * Malý efekt na pokles intenzity bolesti
- * Mírné zlepšení spánku
- * Možné zhoršení nausey a vomitu
- * Bez efektu na obstipaci

- **8 observačních studií:** -22,5mg MME (na malé hodině významnosti)

Ré.: opioid šetřící efekt opioidů je nejistý ... („very low certainty evidence“)

Support Care Cancer 12/2021.

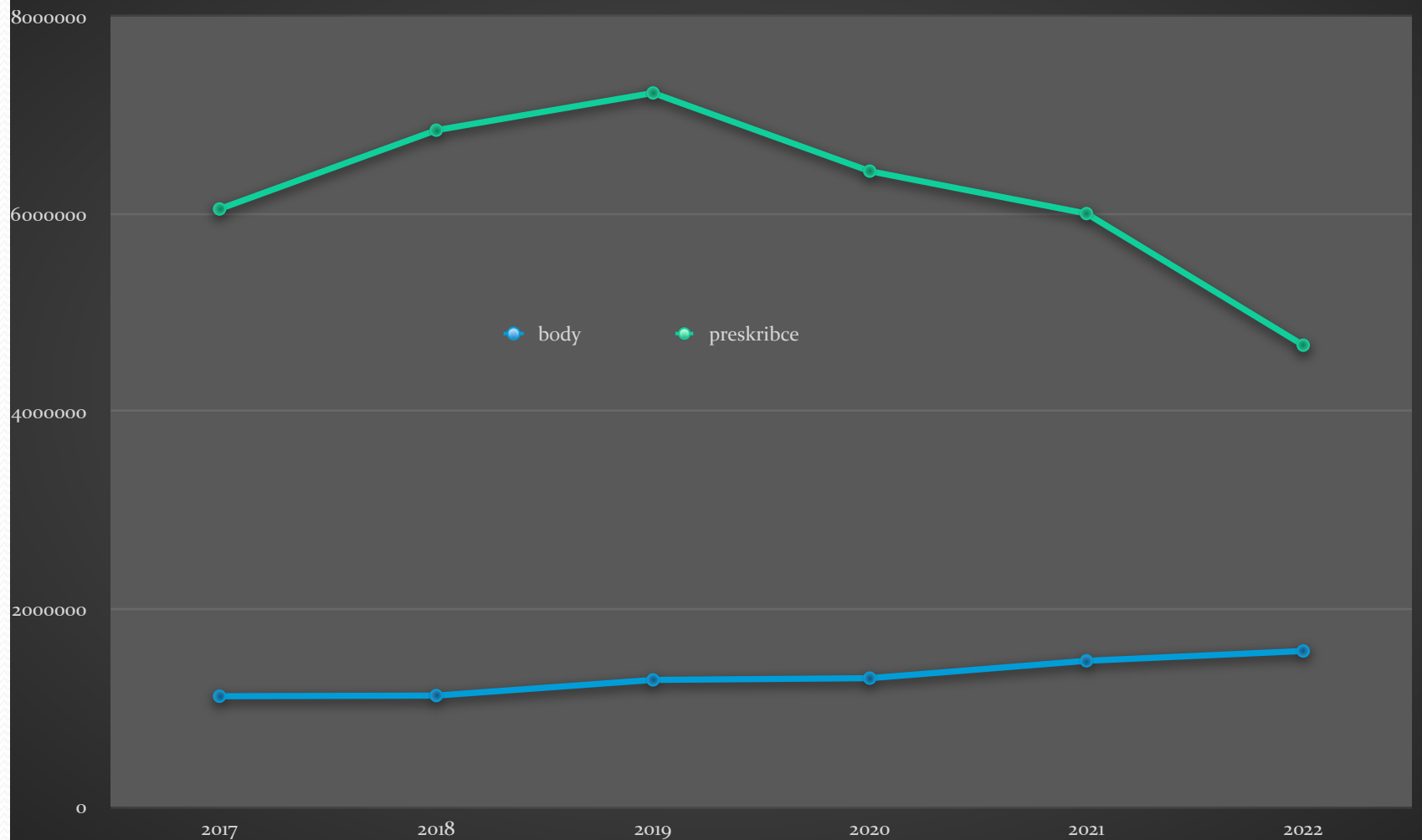
A randomized trial of medical cannabis in patients with stage IV cancers to assess feasibility, dose requirements, impact on pain and opioid use, safety, and overall patient satisfaction. [Dylan M Zylla](#), [Justin Eklund](#), [Grace Gilmore et al](#)

- 30 pacientů ve stadiu IV. rakoviny, randomizováno 15/15
- S nasazením léčebného konopí časně / odloženě, 3 měsíce sledování, průměrná denní dávka THC/CBD 34/17mg

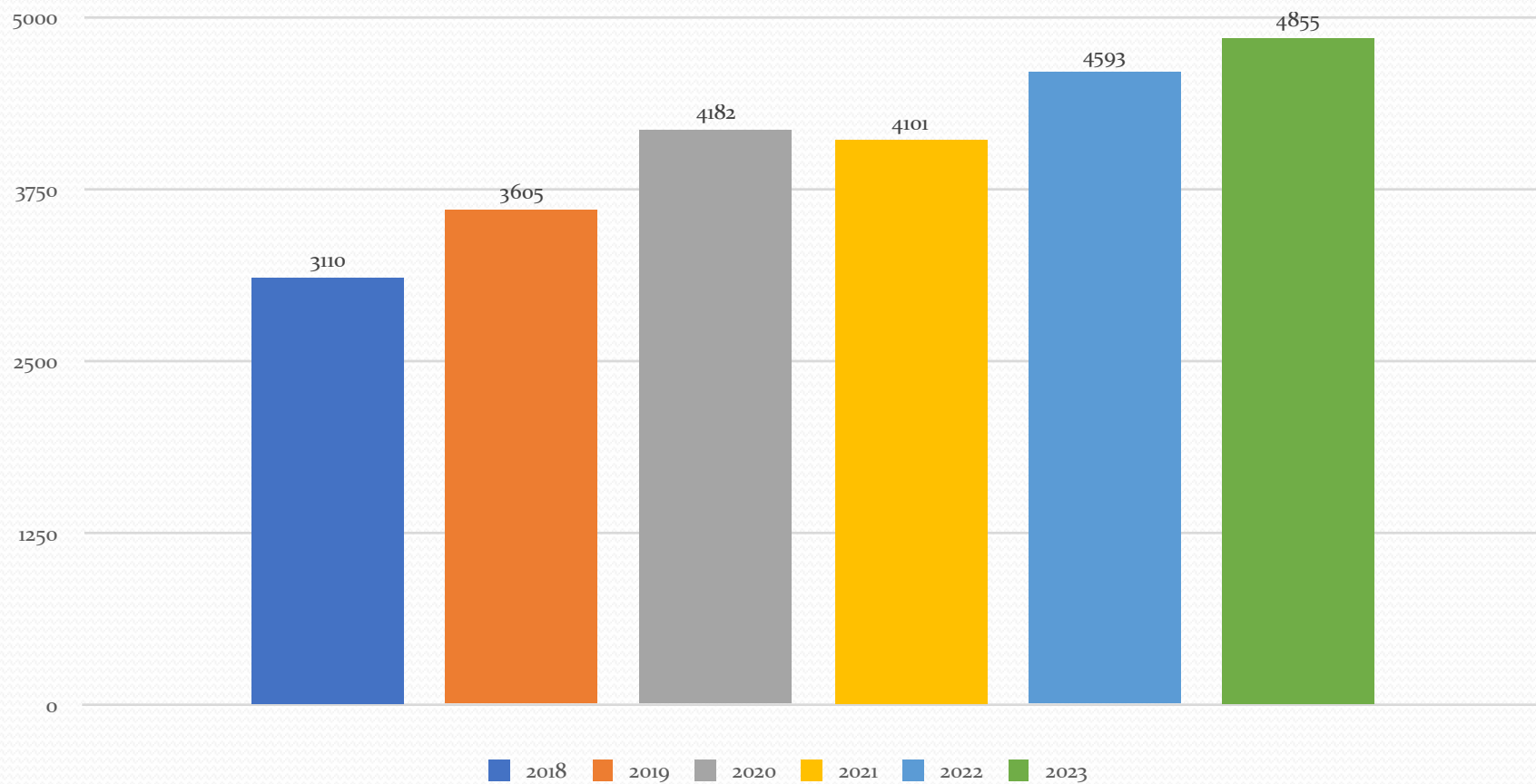
Výsledek?

- * Redukce spotřeby opioidů
- * Zlepšená kontrola bolesti
- * Velmi dobrá tolerance
- * Lepší spokojenost s léčbou

Výkonnost / preskribce AB

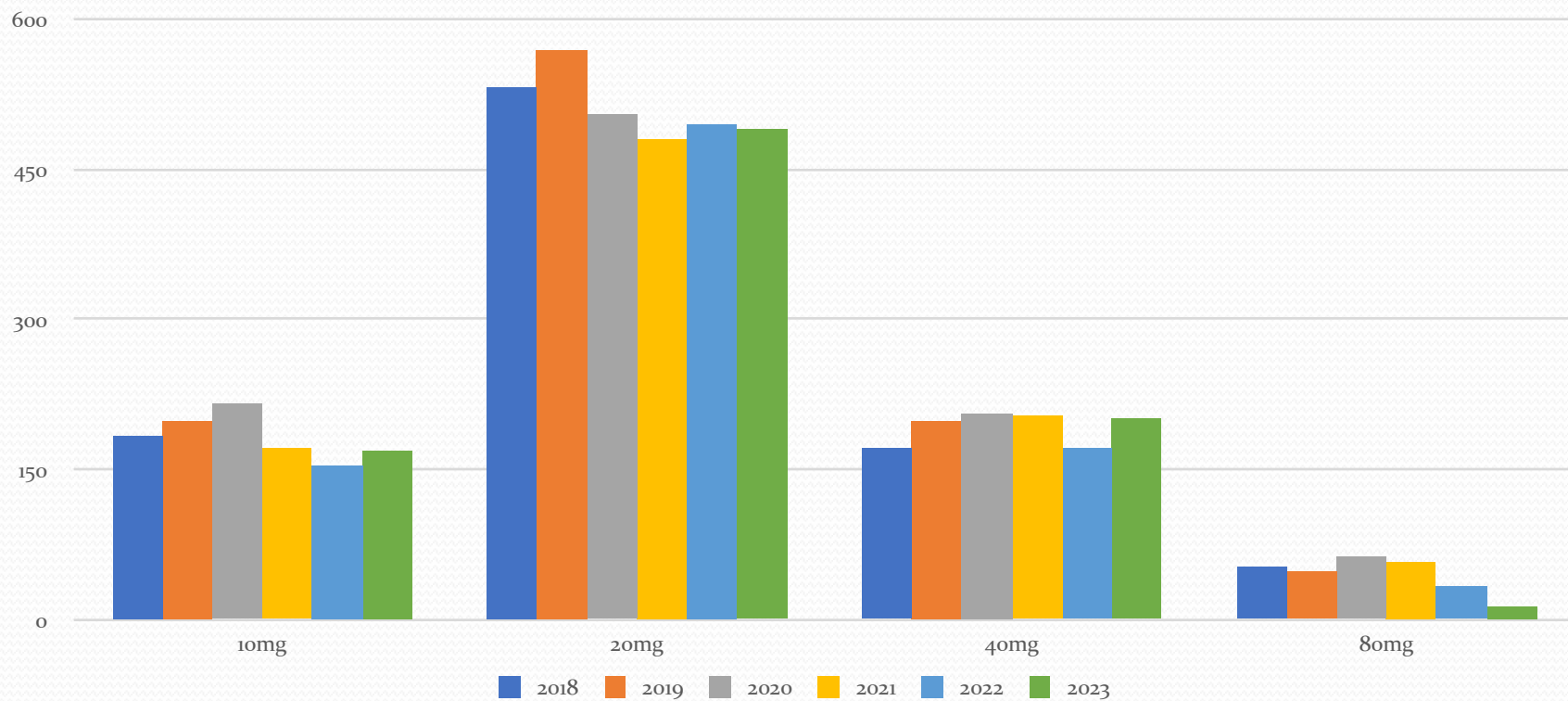

počet ošetření v AB

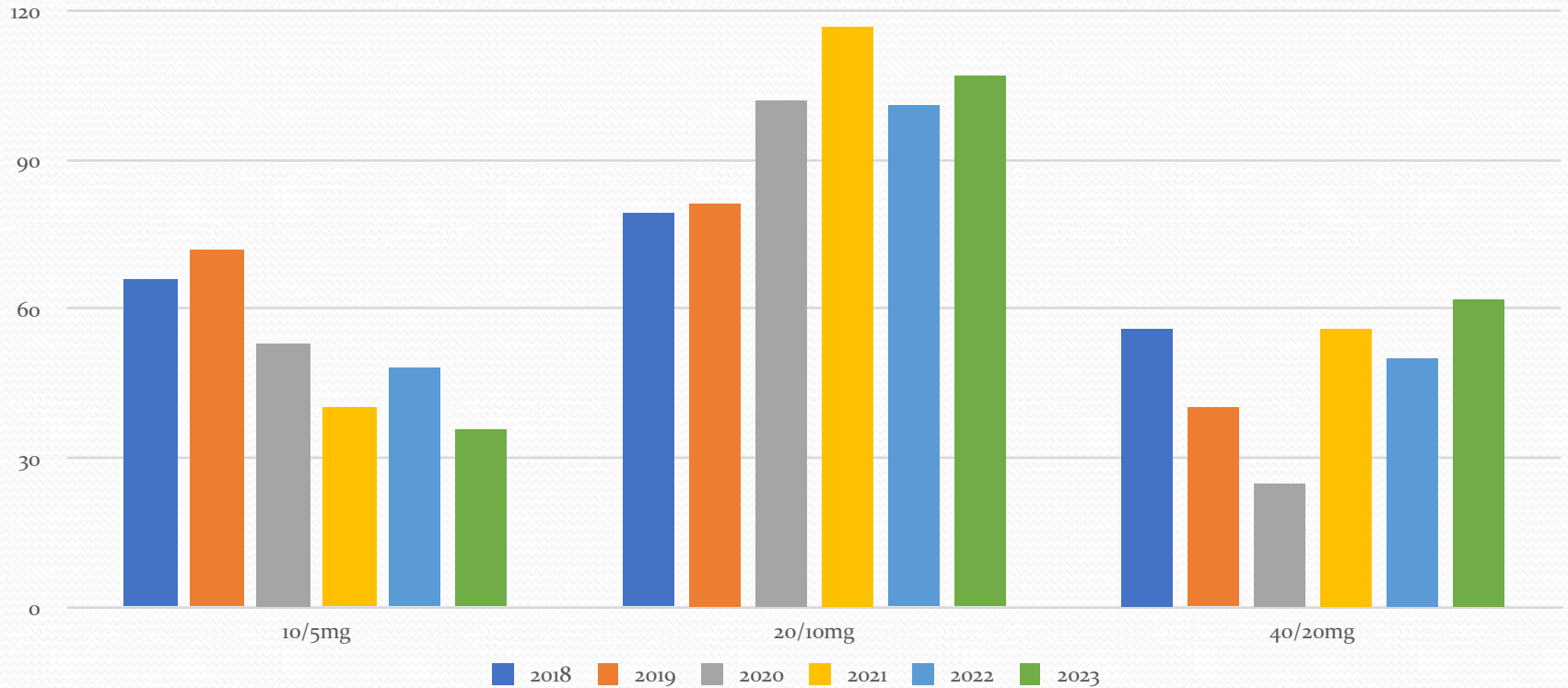
mg/rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
10mg	184	198	216	172	154	168
20mg	531	569	504	480	496	490
40mg	171	198	206	204	172	202
80mg	54	49	63	59	34	13

oxycodone

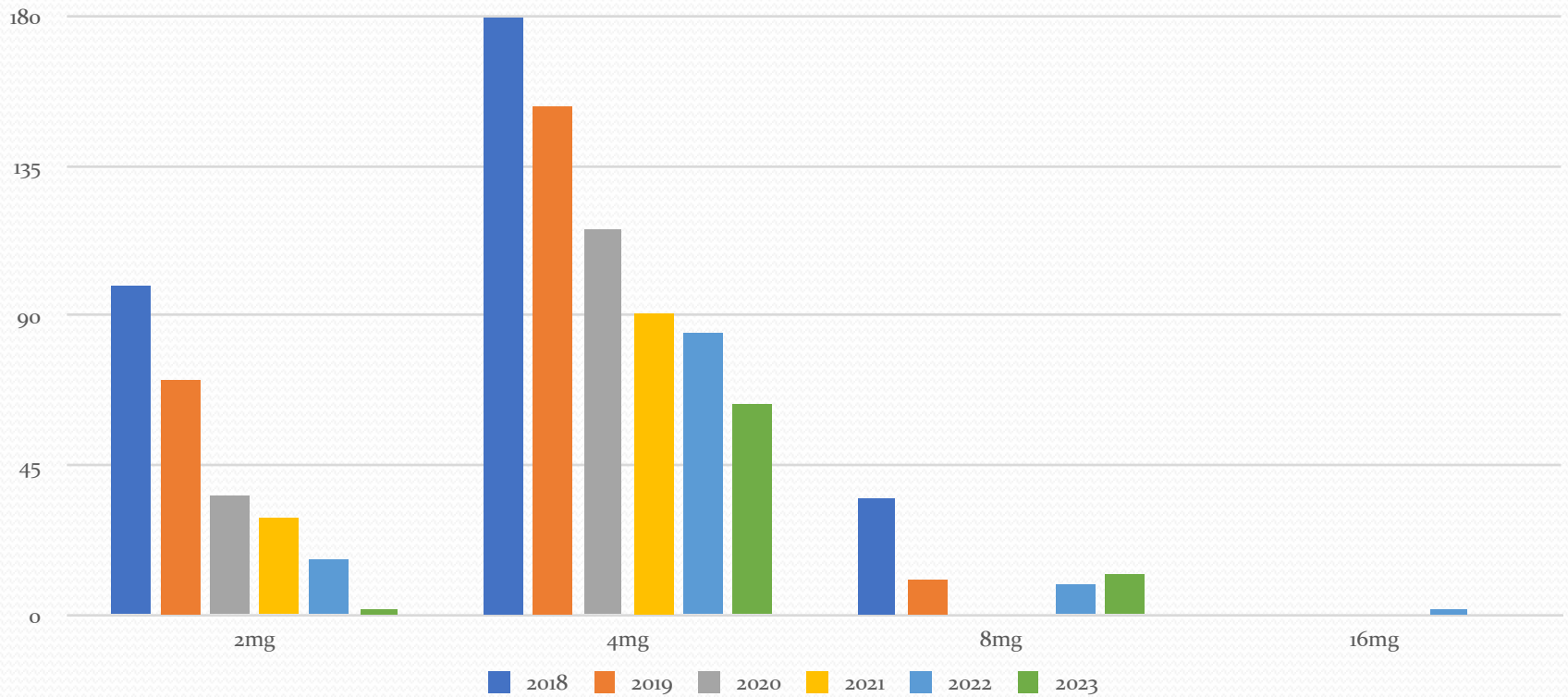
rok/mg	2018	2019	2020	2021	2022	2023
10/5mg	66	72	53	40	48	36
20/10mg	79	81	102	117	101	107
40/20mg	56	40	25	56	50	62

oxycodone/nalonone

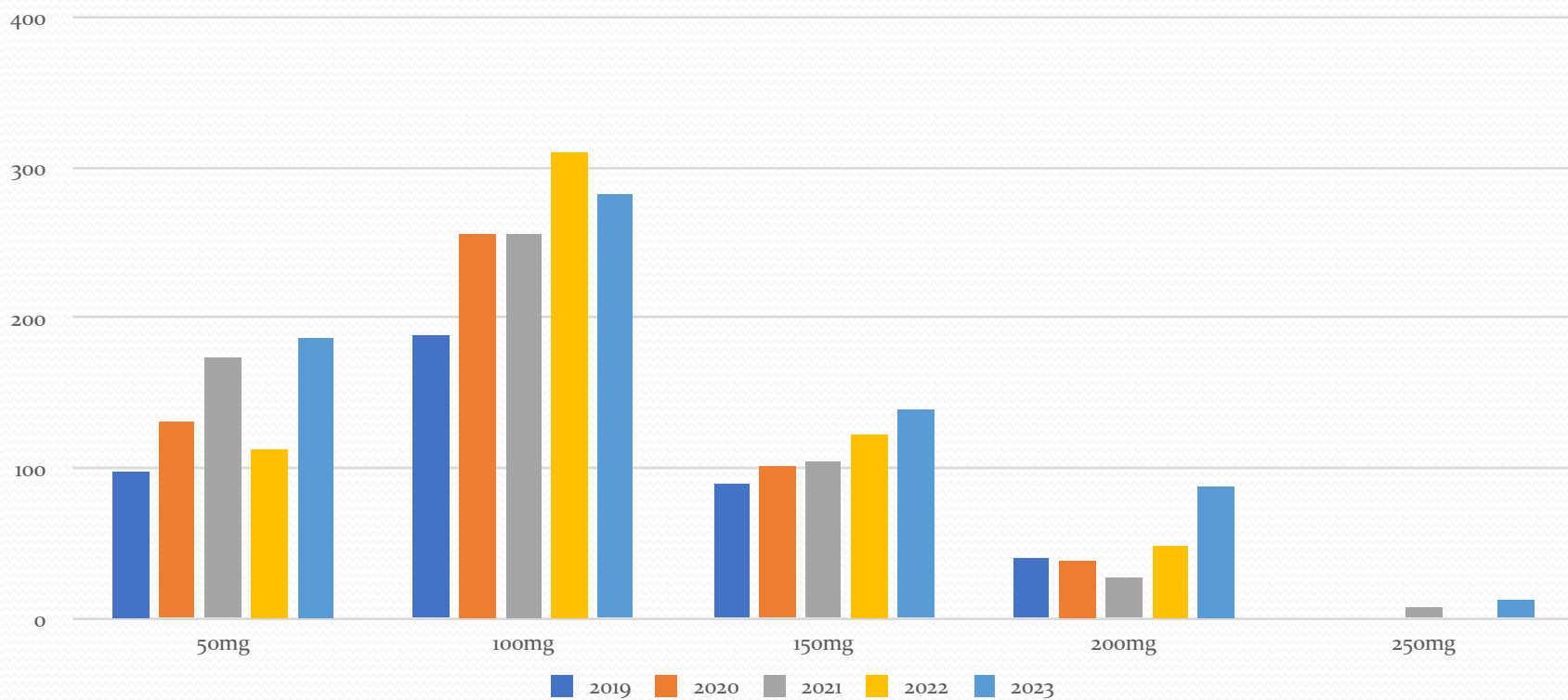
2mg	99	71	36	29	17	2
4mg	180	153	116	91	85	63
8mg	35	11	0	0	9	12
16mg					2	0

Hydromorphone

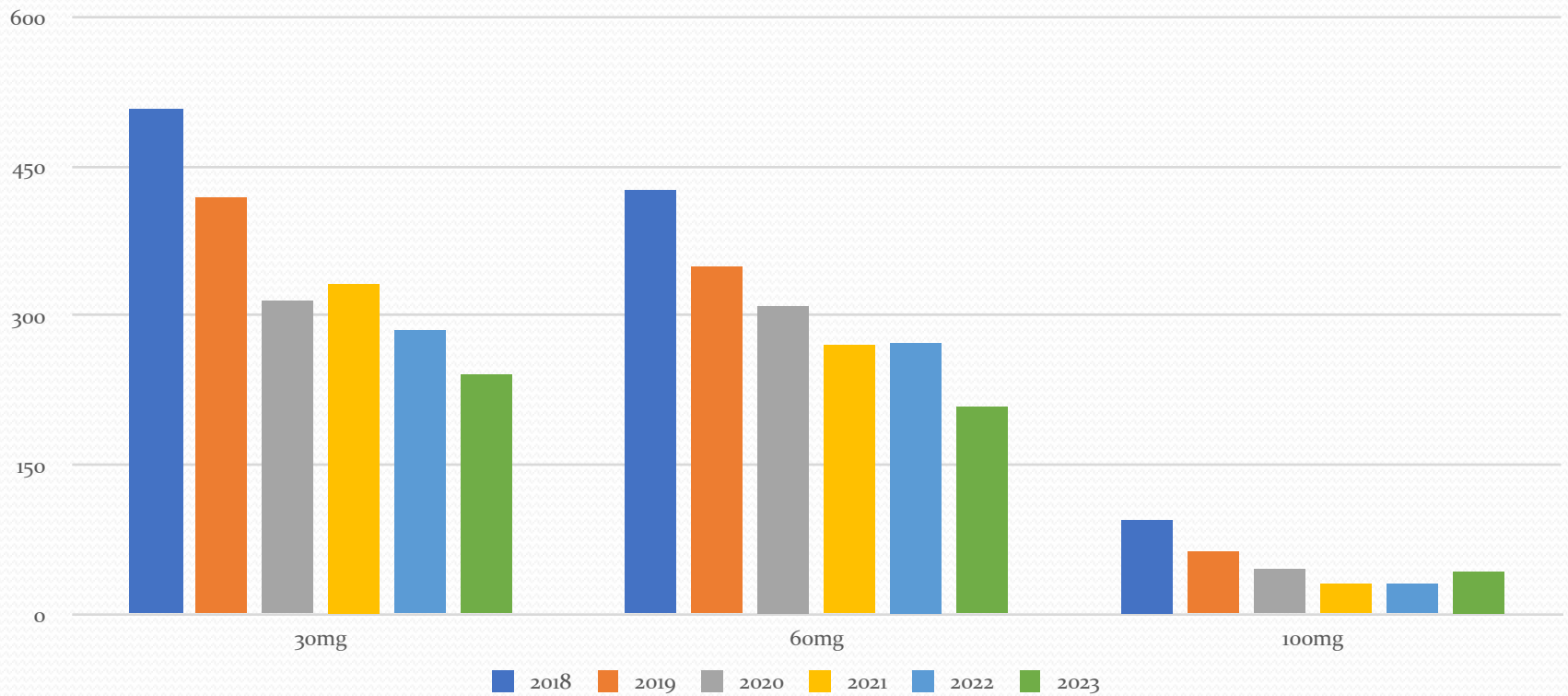
rok/mg	2019	2020	2021	2022	2023	
50mg		98	131	173	112	186
100mg		188	256	256	311	282
150mg		89	101	104	122	139
200mg		41	39	27	49	88
250mg				7		12

tapentadol

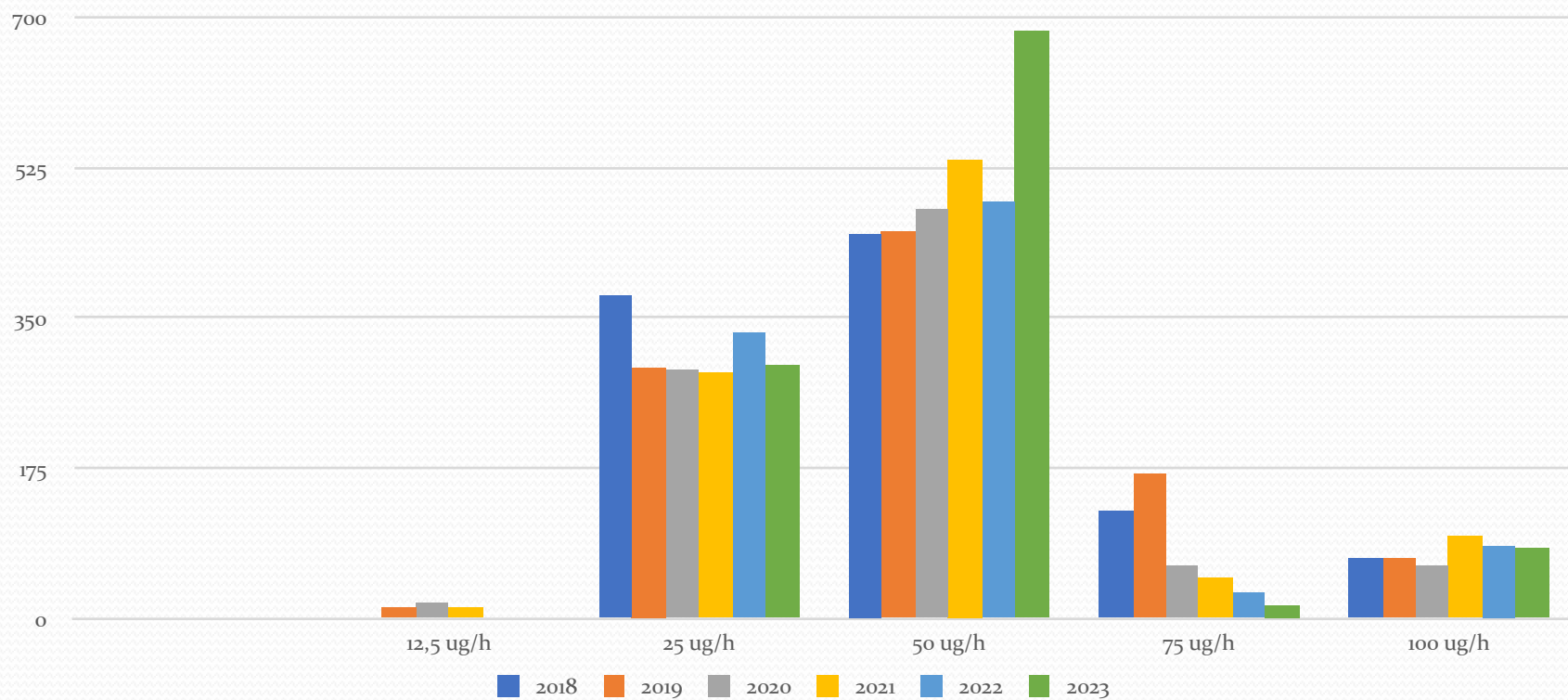
rok/mg	2018	2019	2020	2021	2022	2023
30mg	507	419	315	331	286	241
60mg	426	350	309	270	274	209
100mg	94	64	45	30	30	44

Vendal

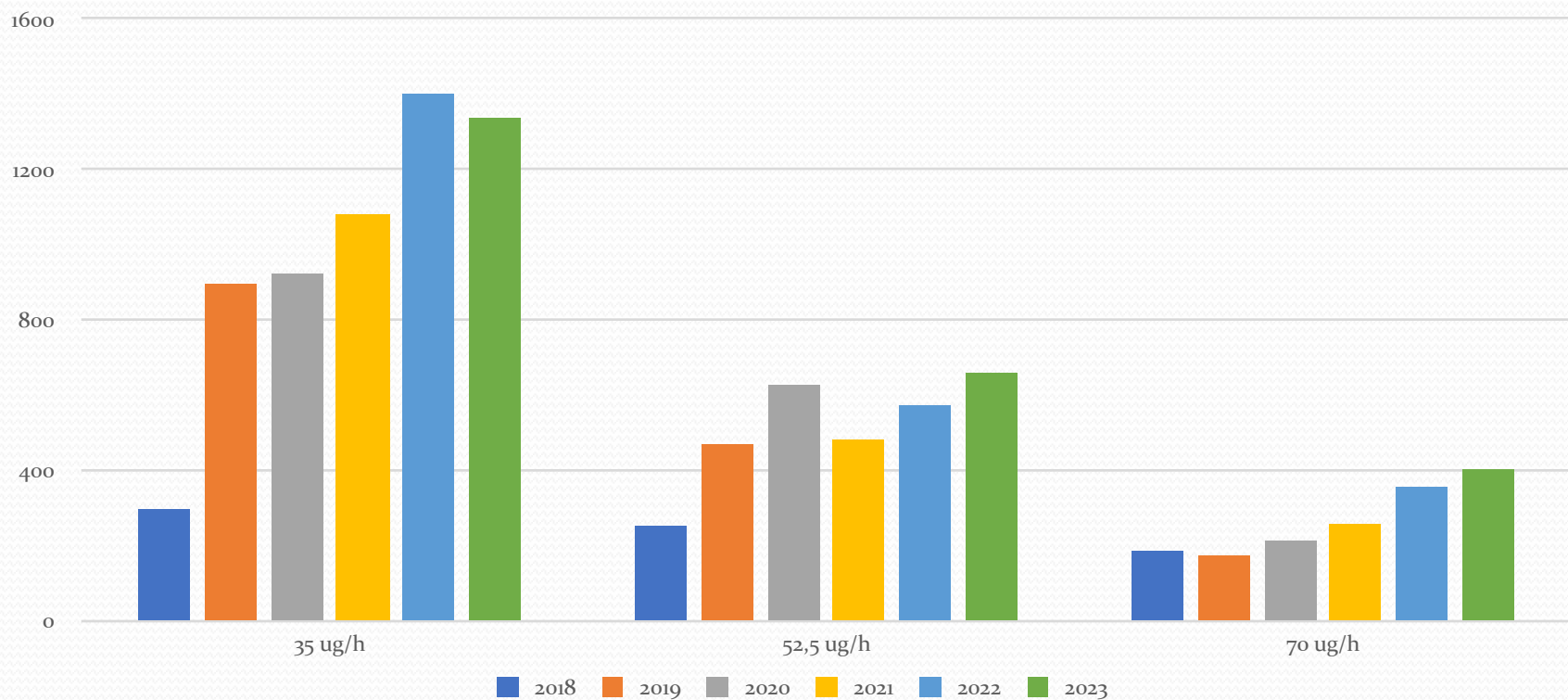
12,5 ug/h	2	14	19	13	0	0
25 ug/h	377	293	289	288	334	294
50 ug/h	449	450	476	535	486	683
75 ug/h	126	169	63	48	31	17
100 ug/h	72	71	62	96	85	81

TTS-Fentanyl

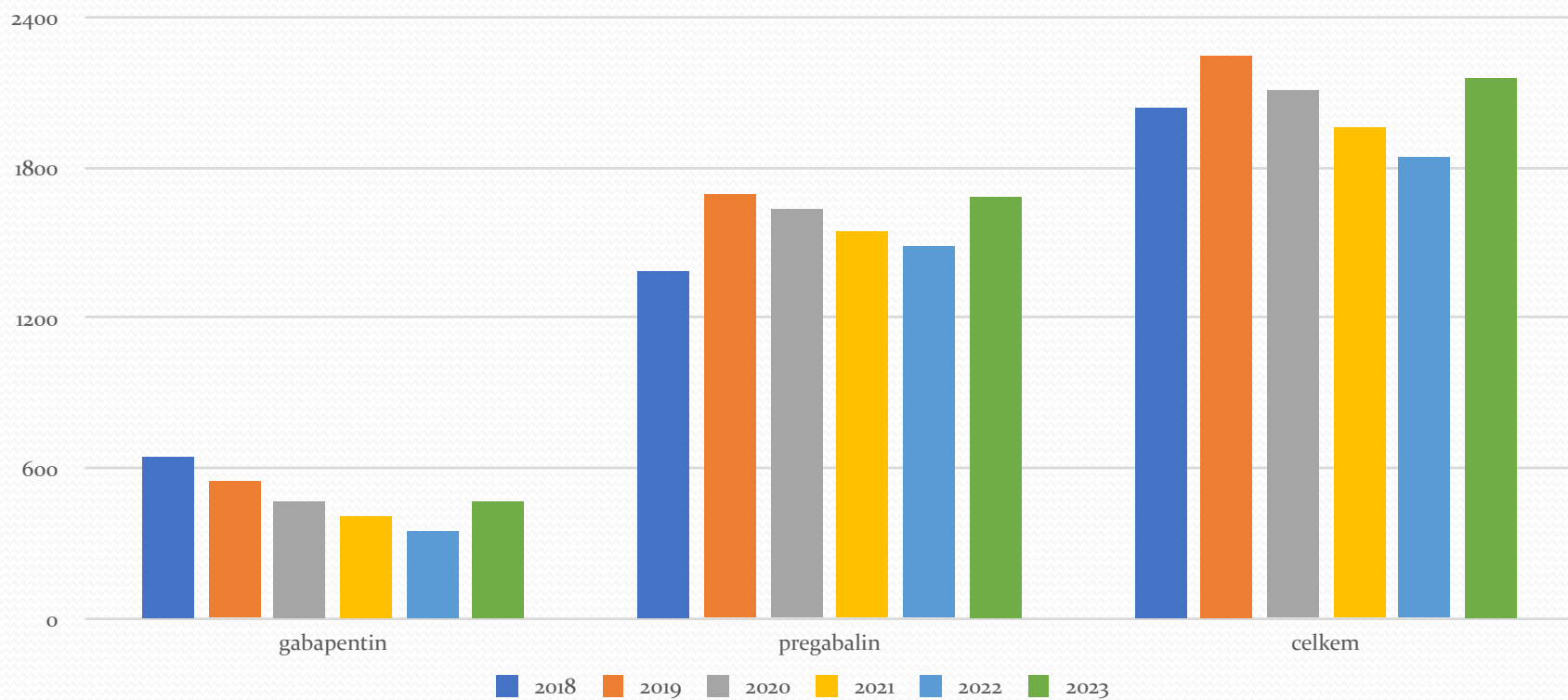
TDS-buprenorphine	2018	2019	2020	2021	2022	2023
35 ug/h	295	896	925	1078	1404	1336
52,5 ug/h	250	469	625	482	571	656
70 ug/h	186	174	210	259	354	402

TDS-buprenorphine

rok/lék	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
gabapentin		645	553	467	414	350	473
pregabalin		1390	1691	1639	1547	1490	1685
celkem		2035	2244	2106	1961	1840	2158

GBX/PGB

Závěr

- Od 5/2018, > 450 pacientů, Rp. > 32kg CNB (ekvivalent sušiny)
- Změna rozložení preskribce opioidů ve prospěch TDS-buprenorphinu (Transtec, B. Actavis)
- Pokles počtu pacientů s vysokým dávkováním opioidů, zejména Vendal, Oxycodon
- Vysoký podíl pacientů zcela bez opioidů
- Snížení cen TDS/TTS opioidů o 1/3
- Pokles ceny gabapentinu a pregabalínu (sic)
- Pokles četnosti návštěv (kontrol) na amb. x zvýšená administrativní zátěž
- Zlepšení kvality života pacientů (i personálu amb.)

Děkuji za pozornost!

